

holz Baustrup (S) og Klaus Hækkerup (S)); 1 (Peder Sass (S)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 205: Forslag til lov om ændring af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien. (Indførelse af mulighed for aflåsning af patientstuer på Sikringsafdelingen under Psykiatrisk Center, Sygehus Vestsjælland).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 8/5 2002. Første behandling 15/5 2002. Betænkning 22/5 2002. Anden behandling 28/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 111 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 118: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven. (Skærpe af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forsætlig fareforvoldelse, biltyveri, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling og menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 26/2 2002. Første behandling 14/3 2002. Betænkning 16/5 2002. Anden behandling 24/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 96 stemmer (V, S, DF, KF og KRF) mod 14 (SF, RV og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 139: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedret vidnebeskyttelse).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 14/3 2002. Betænkning 21/5 2002. Anden behandling 24/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sandy Brinck (S):

Når jeg vælger at tage ordet her ved tredje behandling, så er det, fordi dette lovforslag er det midterste af tre, nemlig L 118, som vi lige har

vedtaget, og L 140, som kommer efterfølgende – tre lovforslag, som pålægger domstolene flere og nye opgaver, samtidig med at regeringen skærper ganske betragteligt i de penge, man giver til domstolene.

Vi har forsøgt i processen at få ministeren i tale på dette punkt, dels via spørgsmål, men også via samråd, og vi må ærligt erkende, at vi ikke er kommet så langt. Derfor kunne jeg godt tænke mig, at ministeren i dag ville forholde sig til problematikken.

Kl. 9.05

Domstolsstyrelsen skriver i sin beretning for 2001, at regeringen nu ødelægger et ellers positivt udviklingsforløb, og siger faktisk også, at hvis regeringen fortsætter uden fornyede overvejelser, så mener Domstolsstyrelsen ikke, at domstolene kan løse deres opgaver på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Man kan ikke løse sine opgaver på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Det synes vi jo et eller andet sted burde give ministeren grund til at overveje: Hvad så?

Jeg spurgte statsministeren i går aftes, om statsministeren var opmærksom på problemet. Og statsministeren tilkendegav faktisk, at hvis der ville vise sig et problem, så var regeringen parat til at afsætte de fornødne bevillinger. Vi synes, det er ret evidenter, at der bliver problemer, når Domstolsstyrelsen skriver, som de gør både i høringssvar og senest i deres beretning.

Derfor synes jeg, vi har brug for at vide fra justitsministeren for det første: Erkender ministeren, at der er et problem?

For det andet: Kunne vi få bare skitsen af en løsning på problemet?

Vi synes faktisk at have påpeget ganske mange gange over for ministeren, at det er temmelig alvorligt, at ministeren beder Folketinget om at tage stilling til tre lovforslag, hvis konsekvenser ministeren ikke viser nogen løsningsforslag på.

Jeg synes, ministeren skal bruge denne sidste lejlighed til at rette op på den fejl.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes, det er lidt mærkværdigt, at man til tredjebehandlingen, hvor vi skal vedtage en ændring af retsplejeloven, der drejer sig om forbedret vidnebeskyttelse, så alene skal diskutere finanspolitik. Det er jo det, den socialdemokratiske ordfører lægger op til. Jeg kan da godt huske, at da Socialdemokraterne var i regering, sagde man rent ud, at finanspolitikken skulle

styre kriminalpolitikken. Men sådan kan det ikke være, sådan bør det ikke være.

Det, der skal diskuteres og tages stilling til i dag, er, om Socialdemokratiet vil stemme ja til ændringerne om den forbedrede vidnebeskyttelse, således at visse vidner ikke behøver at stå med et skilt i retssalen, hvorpå der står, hvad de hedder, så den tiltalte rockerkonge kan se det. Det er det, det lovforslag handler om. Vi ønsker en forbedret vidnebeskyttelse. Vi ønsker ikke, at alle vidner skal fortælle den tiltalte, hvem de er.

Der bliver nu mulighed for, at domstolene kan tage stilling til, om der i ganske få tilfælde vil blive mulighed for, at tiltalte ikke får at vide, hvem vidnet er.

Der er masser af afgørelser, som domstolene er nødt til at træffe hver eneste dag i retssalen. Der er i forvejen i retsplejeloven en lang række bestemmelser, der ligger meget tæt op ad denne nye bestemmelse: Om dørene skal lukkes, om tiltalte skal føres ud, mens et vidne afgiver forklaring, osv. osv. Det er det, domstolene er ansat til, og det kan domstolene godt håndtere.

Hvilke midler, der skal afsættes til domstolene de kommende år, kan blive diskuteret ved en senere lejlighed. Men jeg vil stærkt advare mod den sammenkobling.

Jeg er fuldkommen enig med fru Sandy Brinck i, at hvis en regering fremsætter og får vedtaget et forslag, der medfører udgifter, så må man naturligvis tage de økonomiske konsekvenser, men at begynde her under tredjebehandlingen af lovforslaget om ændring af retsplejeloven pludselig at få det til at blive det afgørende er jo helt ude af proportioner. Det her drejer sig om vidnebeskyttelse, og uanset hvad domstolene selv siger, så vil jeg nu sætte et stort spørgsmålstejn ved, at det her skulle være specielt udgiftskrævende.

Anne Baastrup (SF):

Fru Sandy Brinck har valgt at tage debatten om de tre lovforslag under det her lovforslag. Sagen er jo i al sin enkelthed den, at vi ikke har fået at vide, hvilke konsekvenser de her tre lovforslag får, plus at der jo også er lavet en ændring af reglerne for udgang.

Kl. 9.10

Det, det jo handler om, er, at vi nu ser frem til, at i forsøget på at lave borgerlig retspolitik kommer ofret til at vente på domstolsbehandlingen, ofret kommer til at vente på, at den pågældende, der er blevet dømt, skal afsone. Det ønske, som regeringen har for at imødekomme den såkaldte

retsfølelse, bliver ikke tilgodeset med denne her pakke af lovforslag. Det ved fru Birthe Rønn Hornbech godt. Fru Birthe Rønn Hornbech burde ikke stå her og sige det modsatte.

Vi har forsøgt at få at vide fra ministerens side adskillige gange, hvad det kommer til at få af konsekvenser for Kriminalforsorgen, hvad det kommer til at få af konsekvenser for domstolene. Vi har ikke fået noget svar. På nuværende tidspunkt sidder der jo allerede to mennesker i celler rundt omkring i fængslerne. Ministeren har lovet, at det ikke kommer til at ske, statsministeren har sagt, at det ikke kommer til at ske, men vi ved jo, at hvis folk skal have mulighed for at afsone, så ender det med det, medmindre der kommer nogle andre former for revision.

Fru Birthe Rønn Hornbech har overhovedet ikke taget det her alvorligt. Jeg synes, det var en skammelig tale, fru Birthe Rønn Hornbech her holdt.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil primært holde mig til det punkt, der står på tavlen, nemlig lovforslag L 139, som handler om det, fru Birthe Rønn Hornbech så smukt kalder for bedre vidnebeskyttelse, som også er lovforslagets forslag. Det er det, vi i daglig tale kalder anonyme vidner. Det har Det Radikale Venstre været imod i årtier, og vi er fortsat imod det, og vi stemmer imod lovforslaget.

De høringer, vi har holdt, de folk, vi har talt med, de deputationer, vi har haft, de eksperter, vi har diskuteret det her med, dokumenterer for mig ud over enhver tvivl, at der er tale om en glidebane. Man kan ikke reservere dette til nogle få enkelte udvalgte tilfælde, som forslagsstillerne påstår. Det vil blive mere og mere omfattende, sådan at alle, der vidner, efterhånden vil forlange fuld anonymitet, og det vil sige, at begrebet vidnepligt, som er en af de få tilbageværende borgerpligter i vores samfund, efterhånden vil blive noget, man ikke skal påtage sig, hvis ikke man kan få fuld anonymitet.

Det vil give en falsk trykthed, fordi de vidner, der for alvor vil føle sig truet, vil være nogle, som hører med i miljøet, og som man alligevel ikke kan beskytte, fordi alle i miljøet ved, hvem det er. Det udhuler vidnepligten, det er en glidebane, og derfor er det et skridt væk fra de borgerpligter, vi har om vidnepligt. Så Det Radikale Venstre stemmer imod dette forslag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til fru Elisabeth Arnold, som holdt sig til det, lovforslaget primært handler om, nemlig forbedret vidnebeskyttelse: Jeg synes sådan set, det er fair nok, at vi har en forskellig vurdering af, hvilke redskaber og muligheder der skal være for at sikre, at alle mennesker lever op til deres pligt om at vidne i sager, hvor vi har behov for for samfundets skyld at få dem opklaret. Og jeg synes, det er fair, at fru Elisabeth Arnold tilkendegiver, at Det Radikale Venstre har en anden holdning end regeringen.

Regeringen har jo altså fundet, at det er nødvendigt at have det her yderligere instrument til forbedring af vidnebeskyttelse for at have en sikkerhed for, at de mennesker, som har overtrådt loven, så også bliver retsforfulgt efterfølgende.

Så til hele diskussionen omkring domstolene og de spørgsmål, som både fru Sandy Brinck og fru Anne Baastrup har rejst. Jeg må sige, at jeg på den ene side synes, det er fair nok, at man sætter spørgsmålstejn ved, hvad der kommer til at ske i finansåret 2003. Nu er der ikke noget finanslovforslag på bordet endnu, men det er fair nok, at hvis man ser på BO-årene, så ser det ud til ifølge den finanslov, som er behandlet for i år, at der vil ske en besparelse på domstolenes område. Og det synes jeg sådan set er o.k. at man problematiserer. Men man skal altså ikke fra Folketingets talerstol give indtryk af, at det her problem ikke er noget, som regeringen har villet i dialog om, at det er noget, som regeringen ikke tager seriøst, eller som vi ikke har besvaret adskillige spørgsmål om.

Både under det foregående lovforslag og det lovforslag, der bliver behandlet her, og det næste er der blevet besvaret talrige spørgsmål, der vedrører det her. Der har været et samråd i Folketingets Retsudvalg om lige præcis denne her problemstilling. Og det billede, der tegner sig, er sådan set ganske klart: Domstolsstyrelsen har givet udtryk for, at der ikke er noget problem i år, men at man næste år vil finde, at der bliver problemer, såfremt de besparelser, der er lagt op til, bliver gennemført som udtrykt i BO-tallene.

Kl. 9.15

Derfor har regeringen også tilkendegivet, at der for øjeblikket foregår forhandlinger mellem Finansministeriet, Domstolsstyrelsen og Justitsministeriet for at finde en tilfredsstillende løsning på sagen. Det har Folketingets Retsudvalg været orienteret om i ganske lang tid, og jeg har også tilkendegivet over for Folketingets Retsud-

valg, at naturligvis vil vi gøre, hvad vi kan for at finde en løsning.

Jeg deler fuldt ud statsministerens opfattelse af, at selvfølgelig kan vi ikke have en situation, hvor arbejdsvilkårene bliver uholdbare for domstolene. Men der foregår forhandlinger for øjeblikket, og såfremt der er partier i Folketinget, der ikke respekterer det, må vi tage det ad notam. Men jeg mener, at det bedste for domstolene er, at vi i fred og ro får gennemgået tingene og så får sørget for at finde en fornuftig løsning.

Til fru Sandy Brinck kan jeg sige, at der kan ikke komme tal på bordet i dag, men i de forhandlinger, der foregår, er regeringen – ikke mindst med understregning af det, som statsministeren sagde i går – fuldt ud opmærksom på, at vi selvfølgelig skal finde en tilfredsstillende løsning.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Når ministeren siger, at vi har fået utallige svar i Retsudvalget, har vi fået det svar, at vi må afvente finanslovudspillet, og at domstolene i øvrigt også må bære det samme effektiviseringskrav som alle andre offentlige institutioner.

Der er det så, vi har siddet med en fornemmelse af, at regeringen ikke anerkendte, at her var et problem. Derfor skal jeg blot nu kvittere for det, som jeg synes lød som en anerkendelse af, at der rent faktisk er et problem. Så synes jeg dog, vi er kommet så langt, at regeringen anerkender, der er et problem, og så må vi leve med, at vi bare ikke får løftet et flig for, hvad løsningen kunne være, men have tillid til et eller andet sted, at det finder regeringen nok ud af.

Men tak for, at vi dog nu er nået så langt, at regeringen anerkender, at her har vi rent faktisk et problem, som regeringen har lagt på sine egne skuldre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 61 stemmer (V, DF, KF og KRF) mod 48 (S, SF, RV og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 140: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forvaltningsloven. (Fangeflugt og begrænsning i indsattes adgang til aktindsigt m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 14/3 2002. Betænkning 23/5 2002. Anden behandling 28/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg her ved tredjebehandlingen vælger at tage ordet, er det for klart at tilkendegive, at vi naturligvis ikke i Socialdemokratiet kan acceptere forhold i vores fængsler, som giver stærke fanger mulighed for at true personalet eller være med til at tyrannisere medfanger.

Vi synes heller ikke, det er acceptabelt, når fanger flygter, og vi er også meget optaget af, hvordan udgangstilladelser for de indsatte administreres i praksis.

Men det, der er afgørende for os, er: Hvad er det for en kriminalforsorg, vi gerne vil have, hvad er det for et fængselsvæsen, vi gerne vil have? Hvordan sikrer vi, at arbejdsmiljøet for de ansatte bliver acceptabelt? Hvordan sikrer vi, at de forventninger, den enkelte borger må have til et samfund set i forhold til størst mulig tryghed, bliver tilgodeset? Og det er netop set i forhold til det, at jeg synes, det er værd at tage ordet også her ved tredjebehandlingen.

For vi er bekymrede i forhold til det lovforslag, der ligger. Vi finder faktisk, som det også er blevet tilkendegivet meget stærkt, meget klart i forhold til høringssvarene, der ligger, at der her er tale om en unødvendig potentiel skadelig hastesbehandling af meget væsentlige forslag vedrørende kriminalpolitiske kerneemner, uden at der har været den fornødne tid til rimelige overvejelser og til behandling af udtalelser fra de mange hørte instanser.

Det andet, vi synes er problemet, er, at vi savner en ordentlig dokumentation for nødvendigheden af de foreslåede indgreb.

Der er adskillige høringssvar, som meget utvetydigt slår fast, at lovforslaget såvel i forbin-